

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 51/09-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mesta Ž., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. J. Z., Advokátska kancelária, Ž., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva zaručeného čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 4 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline vydaným 7. decembra 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cob 131/2006 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaným 13. mája 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obdo 4/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mesta Ž. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2008 faxom doručená sťažnosť Mesta Ž., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len

„listina“), základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 4 ods. 1 listiny rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) vydaným 7. decembra 2006 v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cob 131/2006 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vydaným 13. mája 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obdo 4/2007. Faxom realizované podanie sťažovateľ doplnil v písomnej forme 21. augusta 2008.

Z predloženej sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v pozícii odporcu v konaní Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 10 Cb 90/2002. Predmetom tohto konania začatého 28. septembra 1993 na základe návrhu spotrebného družstva J., Ž. (ďalej len „navrhovateľ“), bola neplatnosť zmluvy a zaplatenie žalovanej sumy 5 416 950 Sk z titulu bezdôvodného obohatenia. Neskôr v dôsledku návrhu navrhovateľa došlo k zastaveniu konania v časti týkajúcej sa neplatnosti zmluvy.

Podľa navrhovateľa k bezdôvodnému obohateniu došlo uzavretím kúpnej zmluvy 9. júla 1992. Touto zmluvou sťažovateľ predal pozemok a rozostavanú stavbu, na ktorej výstavbu navrhovateľ ako združovateľ poskytol investorovi S., B., na základe hospodárskej zmluvy o združení finančných prostriedkov uzavretej 29. mája 1990 podľa § 360a zákona č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Hospodársky zákonník“) príspevok. V zmysle zmluvných vzťahov medzi navrhovateľom a investorom mal byť rozostavaný objekt po jeho dokončení odovzdaný do užívania navrhovateľovi. V roku 1991 bola na základe zákona Slovenskej národnej rady č. 518/1990 Zb. o prechode zakladateľskej alebo zriaďovateľskej funkcie národných výborov na obce, ústredné orgány štátnej správy a orgány miestnej štátnej správy delimitačným protokolom rozostavaná stavba odovzdaná Mestskému investorskému úradu Ž., na ktorý prešli všetky práva a povinnosti investora.

Okresný súd vo svojom rozsudku č. k. 10 Cb 90/02-190 z 2. novembra 2005 posúdil právne zistený skutkový stav tak, že „*poukázaním finančného vkladu navrhovateľom a jej*

následným predajom uskutočneným“ sťažovateľom „bez poskytnutia zodpovedajúcej protihodnoty navrhovateľovi, vzniklo na strane“ sťažovateľa „bezdôvodné obohatenie“. Sťažovateľ totiž predal predmetné nehnuteľnosti napriek existencii záväzku voči navrhovateľovi spočívajúceho v práve navrhovateľa na ich bezplatné užívanie. Sťažovateľ tak bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi žalovanú sumu.

Rozsudok okresného súdu napadol sťažovateľ odvolaním doručeným 4. januára 2006. Dôvodil nesprávnym právnym posúdením veci, ako aj nesprávnymi skutkovými zisteniami, ku ktorým viedlo vykonané dokazovanie. Podľa sťažovateľa spornou bola okrem iného otázka, či na základe delimitácie *„na Mesto Ž. prešli všetky záväzky S., nakoľko Mesto Ž. sa nestalo univerzálnym právnym nástupcom S., čo mal preukázať aj prvostupňový súd, kedy konštatoval, že právny nástupcom S. je odporca v rade 2./ (S., inžiniersko-projektová organizácia B., pozn.), voči ktorému však zoberal navrhovateľ počas konania svoj návrh späť“*. Okresný súd sa podľa sťažovateľa dostatočne nezaoberal otázkou, *„či záväzok S. z hospodárskej zmluvy o združení finančných prostriedkov prešiel v plnom rozsahu a bez naplnenia ďalších podmienok“* na sťažovateľa, a teda či u sťažovateľa *„mohlo vôbec vzniknúť bezdôvodné obohatenie na úkor navrhovateľa“*.

Krajský súd o podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol rozsudkom zo 7. decembra 2006 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cob 131/2006 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Krajský súd vychádzal zo záveru, že *„okresný súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, dospel k správny skutkový záverom a tieto správne právne vyhodnotil“*. Uviedol, že zo zmluvných vzťahov, ktorých účastníkom bol navrhovateľ, vyplýval účel ich uzavretia (užívanie nehnuteľnosti na prevádzkovanie podnikateľskej činnosti navrhovateľa), ďalej zhodnotil ako nesporné, že navrhovateľ splnil svoj zmluvný záväzok, a stotožnil sa aj *„s vyhodnotením v rozsudku okresného súdu o zákonnom prechode zriadovateľskej činnosti“*. Odvolací súd zdôraznil, že podľa príslušných ustanovení zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov do vlastníctva sťažovateľa *„prešlo vlastníctvo k rozostavanej stavbe nákupného strediska ... a v súvislosti s týmto zákonným prechodom vlastníctva ... prešli aj všetky súvisiace záväzky do výšky nadobudnutého majetku. Išlo o zákonný prechod vlastníckeho práva a súvisiacich*

záväzkov, teda krajský súd sa stotožnil s právnym záverom okresného súdu, že týmto súvisiacim záväzkom bol i záväzok vyplývajúci zo zmluvy o združení ...“.

Rozsudok krajského súdu napadol sťažovateľ dovolaním z 13. februára 2007. Jeho podanie zdôvodnil porušením viacerých procesných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V tejto súvislosti poukázal na rozhodovanie okresného súdu o návrhoch navrhovateľa, v dôsledku ktorých došlo k čiastočným zastaveniam predmetného konania. Okresný súd podľa sťažovateľa *„nedostatočne rozlišoval účastníkov na strane odporcov v návrhu na začatie konania označených pod 3/ a 4/, keď ohľadne odporcu 4/ chýba v súdnom spise rozhodnutie, z ktorého by vyplynulo, prečo pôvodne žalovaný a neskôr spresnený odporca v 4/ rade nie je účastníkom konania“*. O ďalšom navrhovateľovom čiastočnom späťvzati návrhu z 31. októbra 2005 rozhodoval okresný súd bez toho, aby zistil stanovisko protistrany. Takto malo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f) a § 241 ods. 2 písm. b) OSP.

Okresnému súdu i krajskému súdu sťažovateľ vytkol, *„že pri posudzovaní vzťahov z Hospodárskej zmluvy o združení finančných prostriedkov na financovanie výstavby ..., nepostupovali v súlade s ustanovením § 763 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb., z ktorého vyplýva, že právne vzťahy vzniknuté pred dňom účinnosti Obchodného zákonníka, t. j. pred 01.01.1992, a práva z nich vzniknuté, ako aj práva zo zodpovednosti za porušenie záväzkov z hospodárskych a iných zmlúv uzavretých pred dňom účinnosti Obchodného zákonníka, sa spravujú doterajšími predpismi. Krajský súd vo svojom rozhodnutí na str. „4“ síce poukazuje na potrebu aplikácie ustanovení Hospodárskeho zákonníka o. i. aj na posudzovanie práv zo zodpovednosti za porušenie záväzkov z hospodárskych a iných zmlúv uzatvorených pred 01.01.1992, avšak zároveň v celom rozsahu sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, keď mi tento uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi ..., a to titulom povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka.“*. Uvedené pochybenie odvolacieho súdu zakladalo podľa sťažovateľa dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP.

Dovolanie sťažovateľa najvyšší súd uznesením z 13. mája 2008 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obdo 4/2007 odmietol. Existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f) OSP nezistil, keď na základe porovnania obsahu žalobného návrhu a podania doručeného okresnému súdu 20. augusta 2004 konštatoval, že druhé z uvedených podaní nebolo zmenou návrhu podľa § 95 OSP, „pretože zmenou sa rozumie, ak účastník žiada viac, ako v pôvodnom návrhu – ide o zmenu návrhu spočívajúcu v rozšírení návrhu, alebo zmena môže spočívať aj v tom, ak žiada niečo iné, ako v pôvodnom návrhu. Z oboch podaní vyplýva, že žalobca žiada stále to isté a nežiadal nič viac ...“. Okrem toho najvyšší súd zdôraznil, že podanie navrhovateľa doručené okresnému súdu 20. augusta 2004 „bolo na pojednávaní dňa 2.11.2005 podľa § 118 ods. 1 O. s. p. oznámené prítomným účastníkom v rámci oznámenia výsledkov prípravy pojednávania, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní na súde prvého stupňa ..., na ktorom bol prítomný splnomocnený zástupca dovolateľa ..., ktorý vo veci prednášal svoje návrhy, vyjadroval sa k tvrdeniam žalobcu aj k jeho písomným podaniam ..., a teda aj k predmetnému doplnenému a upresnenému návrhu. Nenamietal, že mu nie je známy obsah doplnenia návrhu, a preto vo veci nemôže riadne konať pred súdom.“.

Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP taktiež podľa najvyššieho súdu nebol daný, pretože zo súdneho spisu bolo zistené, že „Minister dopravy, spojov a verejných práv Slovenskej republiky rozhodnutím č. 16/95 zo dňa 7. marca 1995 zrušil rozpočtovú organizáciu S. so sídlom v B., splynutím s rozpočtovou organizáciou C. so sídlom v B. a všetky aktíva, pasíva prešli na C. B. žalovaného v 2. rade“.

Tvrdeným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP sa dovolací súd vecne nezaoberal, keď uviedol, že „v ustanovení § 241 ods. 2 O. s. p. je uvedené, čím možno dovolanie, ktoré je prípustné podľa § 237 alebo podľa § 238 O. s. p., odôvodniť“.

Porušenie svojich označených základných práv a i ďalších ustanovení ústavy vidí sťažovateľ v nerešpektovaní „jednej zo základných zásad právneho poriadku Slovenskej republiky ako právneho štátu, a to zásady zákazu retroaktivity pri posudzovaní a rozhodovaní prejednávanej veci“ všeobecnými súdmi. Tieto podľa sťažovateľa mali na zistený skutkový stav aplikovať podľa § 763 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný

zákoník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákoník“) ustanovenia Hospodárskeho zákoníka, pretože tento obsahoval aj právnu úpravu „*neoprávneného majetkového prospechu, ako aj režim majetkových sankcií vrátane úrokov z omeškania*“. Sťažovateľ považuje napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov za „*neústavné, nezákonné, rozporné a arbitrárne, najmä keď ustálili, že vzťah založený medzi právnymi predchodcami účastníkov konania je potrebné posudzovať podľa Hospodárskeho zákoníka a povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške Sk 5.416.950,- s príslušenstvom (úrokmi z omeškania) bola odvodená z Občianskeho zákoníka (§ 451 a § 517 ods. 2)*“.

Sťažovateľ poukázal aj „*na viaceré porušenia procesných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ktoré boli vymedzené v našom dovolaní zo dňa 13.02.2007, a na ktorých v celom rozsahu trváme), pretože podľa nášho názoru v rozhodnutiach absentuje dostatok relevantných dôvodov, na základe ktorých by bolo možné pochopiť a preskúmať správnosť záverov súdov o okruhu účastníkov konania na strane žalovaných v čase od podania návrhu na začatie konania, do vyhlásenia konečného rozhodnutia vo veci samej, a tvrdíme, že bez ustálenia tejto otázky bolo rozhodnutie o uložení povinnosti Mestu Ž. podľa výrokov rozhodnutí, predčasné. Najvyšší súd Slovenskej republiky napriek svojej dovtedajšej judikatúre, na ktorú sme poukazovali, dovolanie odmietol, a aj z tohto pohľadu nám absentuje právna istota v očakávaní výsledku rozhodnutia.*“.

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd meritórne rozhodol týmto nálezom:

„Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 4/2007 z 13. mája 2008 bolo porušené základné právo sťažovateľa – Mesta Ž. – na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20Cob/131/2006 zo 07.12.2006 bolo porušené základné právo sťažovateľa – Mesta Ž. – na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 4/2007 z 13. mája 2008 boli porušené čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 4 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa

uvádza Listina základných práv a slobôd, a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20Cob/131/2006 zo 07.12.2006 boli porušené čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 4 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20Cob/131/2006 zo 07.12.2006 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške špecifikovanej v písomnom vyhotovení nález, a to 15 dní od právoplatnosti nález na účet právnej zástupkyne sťažovateľa.“

Sťažovateľ požiadal ústavný súd aj o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je demokratický, zvrchovaný a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 13 ods. 1 ústavy povinnosti možno ukladať

a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,

b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo

c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa čl. 2 ods. 2 listiny štátnu moc možno uplatňovať iba v prípadoch a v medziach ustanovených zákonom, a to spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 2 ods. 3 listiny každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 4 ods. 1 listiny povinnosti možno ukladať iba na základe zákona a v jeho medziach a len pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K časti sťažnosti napádajúcej rozsudok krajského súdu zo 7. decembra 2006 vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cob 131/2006 ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

Z vyžiadaného súdneho spisu ústavný súd zistil, že označený rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 16. januára 2007. Ústavnému súdu bola sťažnosť sťažovateľa doručená faxom 20. augusta 2008, čo je zjavne po uplynutí zákonom o ústavnom súde kogentne zakotvenej dvojmesačnej lehoty. Preto v tejto časti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako oneskorene podanú.

K časti sťažnosti, ktorou namietal sťažovateľ porušenie svojich označených základných práv i ďalších ustanovení ústavy a listiny uznesením najvyššieho súdu

z 13. mája 2008 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obdo 4/2007, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Sťažovateľ videl porušenie svojich označených základných práv i ďalších označených článkov ústavy v tom, že najvyšší súd nenapravil pochybenie v právnom posúdení veci krajským súdom ako súdom odvolacím. Pochybenie malo spočívať v aplikácii nesprávneho právneho predpisu (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov) na zistený skutkový stav.

Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že sa tento uvedenou námietkou sťažovateľa v rámci dovolacieho konania vecne nezaoberal. Tento svoj postup odôvodnil právnym názorom, podľa ktorého v prípade, že najvyšší súd nezistí prípustnosť podaného dovolania podľa § 237 alebo § 238 OSP, potom sa prípadnou danosťou dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP vecne ani nezaobera.

Ústavný súd stabilne judikuje, že skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06). Uvedený právny názor najvyššieho súdu nie je arbitrárny ani zjavne neodôvodnený. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý slúži na nápravu závažných pochybení odvolacieho súdu. Teda nie každé pochybenie odvolacieho súdu môže založiť právomoc dovolacieho súdu vyhovieť podanému dovolaniu. Nesprávne právne posúdenie veci možno použiť na zdôvodnenie podaného dovolania proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu len v prípade, ak existujú závažné pochybenia v postupe a rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú upravené v § 237 OSP. Takáto konštrukcia vyplýva zo vzájomného vzťahu § 237 a § 241 ods. 2 OSP, preto právny názor najvyššieho súdu nijak neodporuje požiadavkám ochrany základných práv označených sťažovateľom.

Ústavný súd navyše dodáva, že nesprávne právne posúdenie veci tak, ako ho sťažovateľ zdôvodnil v podanom dovolaní i v sťažnosti podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, bolo spôsobilou námietkou v prvostupňovej fáze konania i spôsobilým odvolacím dôvodom pri podaní odvolania proti rozsudku okresného súdu [§ 205 ods. 2 písm. f) OSP]. Z vyžiadaného súdneho spisu však vyplýva, že takto zdôvodnený odvolací dôvod pred okresným súdom ani vo svojom odvolaní z 2. januára 2006, ba ani na pojednávaní odvolacieho súdu 7. decembra 2006 sťažovateľ neuplatnil. Tým sám určil rozsah prieskumu odvolacieho súdu, ktorý nemohol rešpektujúc dispozičnú zásadu uplatňujúcu sa v občianskom súdnom konaní k takejto vade prihliadať.

Ani vysporiadanie sa s ďalšími dovolacími námietkami sťažovateľa nesignalizuje arbitrárnosť či zjavnú neodôvodnenosť právnych názorov najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu správne posúdil podanie navrhovateľa doručené okresnému súdu 20. augusta 2004, keď vychádzal z jeho obsahu, a tak v ňom neidentifikoval zmenu návrhu, ktorú by bolo potrebné doručovať ostatným účastníkom konania. Z uvedeného podania taktiež jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ

konajúcemu súdu vo vzťahu k odporcovi v 3. rade navrhol vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy, a nie aj priznanie nároku na vrátenie žalovanej sumy. Preto, ak neskôr navrhovateľ vo svojom podaní z 31. októbra 2005 žiadal konanie voči odporcovi v 3. rade zastaviť, okresný súd tomuto jeho dispozičnému procesnému úkonu vyhovel a konanie v navrhovanej časti zastavil. Rovnako tak dostatočne objasnil skutkové a právne dôvody vstupu C., B., do konania.

Napokon ústavný súd vychádzajúc z petitu sťažnosti konštatuje, že sťažovateľ nijak nezdôvodnil porušenie svojho základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánov verejnej správy súdom. Zo skutkových okolností posudzovaného prípadu jednoznačne vyplýva, že žiadne rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorého zákonnosť by mohla byť predmetom súdneho prieskumu, nebolo proti sťažovateľovi vydané, preto ani nemohlo dôjsť v označených konaniach všeobecných súdov k porušeniu jeho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd preskúmal z hľadísk vyjadrených sťažovateľom v odôvodnení jeho sťažnosti napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu vo väzbe na druhostupňové rozhodnutie krajského súdu a nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohli viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s ďalšími označeným článkami ústavy (čl. 51 ods. 1), resp. listiny (čl. 36 ods. 1), prípadne k záveru o porušení práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že vychádzajúc z obsahu a povahy ostatných článkov ústavy (čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 13 ods. 1), resp. listiny (čl. 2 ods. 2 a 3 a čl. 4), ktorých porušenie sťažovateľ namieta, je v situácii, keď ústavný súd nezistil porušenie základných procesných záruk vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, sekundárne porušenie týchto práv najvyšším súdom vylúčené.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť a nezaoberal sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa, predovšetkým návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2009